

סַאקְרִית שֶׁל הָאוֹר

דרושה נערה יפה

דרושה נערה יפה, גדושת אישיות, למלא
תפקיד של נילי-צחצחי-לי לנעלי אישים

מודעה, 1964

דרושה נערה יפה, גדושת אישיות, לשטף
את גופה במים חמים. לצאת לראות את הימים
להיות באור. לחשק באור. לא לחשב "שבאור
אני באור. אני בשעת האור. הנה אני אני".
לחשב ששוקיה מראה של האור. לתת לה להיות
סאקרית של האור. שתצדיק אותו שהוא טבעי ומשתדל
ומבין בסך הכל. לחשב שיאמינו אם תאמר את זה עלי

דרושה אחת יפה, עם כל האור הזה, והיא
עם היפת עינים, עם האדמונית שבשער ודאי דרושה
עם כל הצבע העיף, השתלטני, שכבר היה לי באשה
הראשונה לכל. שמשהו ממנה מסתמן תמיד
בסוף האור, באוטובוס לעמק רפאים
כמעט קורא לרדת שוב בתחנה אתו, בכל היגונות
לגעת בכתפיו. לתת לו נשיקה בחלק שרואים
כמעט את כל הזכרונות. לא לקרא לו תהלה
שכבר עזוב אני מדי מתהלות. לראות בו נחמה
לראות אתו אתר הפריית
עם הכותרת "מחפש את האחת?" עם סימן השאלה
הזה, המסכים. לחפש גם שם אשה עם שער של סוף היום
לא לקרא לה תהלה. לתת לה סתם שם כמו "ליאור"
או "אילה"
או "ולריה היפה"

או רק לדעת שיש משהו כזה
שמסתמן בה בודאי. שמסתכן. לומר לה כן. ודאי
שכן. לומר דברים במשמעות אחת
כמו "הלך הלוח אם". ולרצות לומר אי אם
ולרצות לומר אי דו

לומר אי דו. כלומר להיות אתה, כלומר להנשא
אליה. ולומר ודאי שכן. לומר לה כן. לומר אי כן
לומר אני אני. אם רק תשתקפי בי
אם תעטפי בי את הימים. אם לא תתקפי
אותי כי תדעי שלא נצמד אלי שום גוף
אם תדעי שאיני מדבר בדמויים. אף פעם
אף פעם. אם תביני אותי. אם תתני לי הבנה
אם תתני איזה קרדיביליטי לתת לי טפה של הבנה

אם תביני אותי, ולריה היפה, קורצת בתמונה עם בקבוק סודה
אם תזכרי שביום הלדה שלך, עשרים ושבעה במאי
1998, אמר מאיר שפר, ממחה
התפתחות, לאמא שלי:

"אני לא מבין את הבן שלך. הוא קורא הכל
שוטף. ואני שואל אותו מה זה אומר
אבל הוא לא מבין. אולי חצי ממה שקרא הוא
בכלל לא מבין. את יכולה לקרא לזה
איך שבא לך. מנת המשכל שלו, ודאי
ברמה הרגשית, נמוכה לגילו. אשלח לך
בדאר מכתב מסכם". ואמא עם בטן של חדש תשיעי
ענתה: "מה שיפה אצלך, שאתה יכול לומר דבר אחד
ואני דבר אחר. ואני לא אמרת מזה". והוא אמר:
"אם לזה קראת יפי". ושניהם צחקו. וקדם
כשכתבתי "מחפש את האחת" רציתי לומר
הידיעה האחת, הדקה האחת אצלו בחדר
המלה שלא אמר, שלא היה צריך לומר
כי כסתה אותי אמי מלים רכות, קרובות מאד להצטרדות
שלא אראה כמה רצונותי סתומים, שלא אראה את הבדידות

כשעמדה עליו תהילה לכלותי

לפעמים אני חושבת שהדבר הכי נכון שאי פעם כתבתי
זה שמסרב לבכות עם משקפים

תהילה

כשעמדה עלי תהלה לכלותי הדמעה היתה עדה. בכל חשך. בחדר שכתבה בו
לחן חכמה לפני שבע שנים: "אני רוצה לבכות עד שהזוגיות יכסו עדים"
היא לא שלחה את המכתב. היא חזרה וקראה בו
לפני עשרה ימים, כשחן בחדר אחר התחנתה
ורגלי תהלה היחפות על אותם הסדינים
ורגלי תהלה היחפות על מצחי ועל כל פנים
שהראיתי בחשך ההוא, כשהייתי תקרה מזיעה ומתונה
ותחתי המלים שגלו יומניה. ועלי שמחתה ורצונה ופניה
עלי, עד כלותי, עד החשך. עדה הדמעה שעמדה על פני
בחשך, בחדר הזה, לפני שבע שנים. לפני שידעה תהלה מי אני
לפני שעמדה הכלה באולם השמחות ואמרה לה רואים לך את כל הפנים

אתה נוגע באשה ודמעתה על פניה. כחה של דמעה שיכלת לטעות
בה. יכלת לומר שזו דמעתך. כי אין לה פנים
בשעתה השקופה שהיא כל השעות. יכלת לומר, זו דמעה בת שבע שנים
שראתה הכל. יכלת לראות את הכל בדמעה
למסור דרישת שלום לדמעה, לראות את עצם לחיך
מתקשה מול שבע שנים כשהדמעה נופלת עליה
שנה בשנה באותה הקשות. לדבר אל הדמעה שמראה לך אותם פנים
כבר שבע שנים, לא להבחין באדם שאחריה. אתה חושב שכאן געגועים מובנים

אחר כך, כשנסעתי הבייתה ונקיתי את פני מתהלה, נודע שדויד גרוסמן זכה בפרס נוסף
לספרות זרה. נזכרתי איך בכל פעם שהיינו מדברים היה אומר למסור ד"ש לרותי בתו,
אפלו שנתים מיום שחרורה. לא הבנתי למה. אולי זה דומה לענין הדמעה. אולי רצה
לומר, שבע פעמים נקלט אדם בשבעה אנשים. יש לי ענין לראות את רותי שבה, לדבר
אל רותי שבה. רצה לומר, אתה זר לי. הודקפותך המשנה מולי זרה לי מראשיתה. אולי
אבין אם אראה את רותי כמו שראית אותה. כמו למסור דרישת שלום לדמעה אחת
שנפלה בדרךך על כל פנים ופנים, להתעקש שזו אותה הדמעה. בשפתה. בנפילתה.
באפן פעלתה. באיך שאחרים ראו אותה. בחליפתה המתישרת בקפידה. כשכל חליפתה
החשך. בכל החשך. כשהיתה עדה.

שלוש שאלות

בשכונת הירושלמית השקטה, שכבר הייתה שקועה בשינה.
בשכונת האמידה הזאת, אמרתי בליבי, לא יפריע איש
את מנוחת לובשי הפיג'מות. כולם אזרחים חפים מפשע בעיני עצמם
אילנה המרמן, "הארץ", 14.12.17

שלוש שאלות אומרים כל המורים לשירה: מהי שירה. למי נאמרת שירה. ומהי השעה
לומר שירה.

מהי שירה. כמעשה מגיש ספורט בגלי צה"ל, שהיה מבודד מהקלטות משחקי כדורגל
שהגיש את צרחותיו על כל שער שהבקע, ובבקר היה משדר את הצרחות של עצמו
בתוך פנות הספורט שהגיש בקולו הרגיל. כתיבת שירה היא תפיסה של צעקה מסוימת
ונסיון לשלבה – לפתח אותה, להיות חלק ממנה – בתוך הדבור שזהינו בו את עצמנו.

למי נאמרת שירה. לאשה שראתה אותי אומר את הדברים האלה בערב לכבוד משורר
שהכירה. וכמעט ארבע שנים לפני כן אמרה לי, אם אתה רוצה לצאת אתי, תדע שזה
אפשרי. ולא יכלתי לצאת. כי כבר ידעתי כמה גדול בי הרצון מהגוף. ממה שמסגל
הגוף. ממה שמפחד. ולא ראיתי שוב אשה בעירמה עד שהגעתי לתהלה. וגם ממנה
לא יצאתי.

ומהי השעה. היא השעה הנקראת בספרי הילדים "שעת שנה עמקה". השעה שבה
חזרתי לירושלים אחר הערב ההוא. שעה שבה אינך יכול לקבל את הבטוי "שקוע
בשנה" כמצב טבעי. כי אם מישוהו שקוע בשנה, אתה אומר, חיים שלמים שקעו לפני
כן. אנשים שקעו בתוך השנה. התפסו בפורץ והלכו לקבורה. ואתה הלכת לערב שירה.

זה יכול להתרחש באור היום. כי השיר ישאר בין קירות וחדונות סגורים, בתוך בית
תהלה, על שפת השדה האחרונה שעוד בשטח השכונה. אבל הגוף שלך הולך בחשך,
מרגיש לראשונה את חסר המגע של האשה ההיא, מתברזו מקר ומאשמה. מחפש בקול
את מה שאמו אמרה לו שוב ושוב, מלים מחוץ להקשרן: מי שישמע. מי שישמע.